

Proefstation voor de Groente- en Fruitteelt onder glas te
Naaldwijk.

P.N. IV - 25

Plaats: tuin Proefstation te
Naaldwijk.

Jaar: 1963.

- Proef. Zaaitijden- en rassenvergelijking bij prei.
1. De invloed van de zaaidatum op de plantgrootte op het moment van uitplanten en op de schietkansen.
- Doel. 2. Het nagaan van de verschillen in groei, schietneigingen, ziekteaan-tasting en opbrengst bij de verschillende zaaitijden en rassen.
- Opzet. De oorspronkelijk geplande zaaidata en de plaats van zaaien (onder platglas), konden in verband met de vorst niet worden gehandhaafd. Daarom werd in bakjes gezaaid, in een kas die vorstvrij werd gehouden. Alle 5 zaaiingen werden op dezelfde manier uitgevoerd. De proef werd opgezet in drievoud met de volgende rassen:
1. Excelsior	N.V. C.W.Pannevis	Delft.
2. Goliath	N.V. R.Zwaan	Rotterdam.
3. Olifant	N.V. Gebr. v.d. Berg	Naaldwijk.
4. Olifant	N.V., Nunhem's Zaden	Haalen (L).
- De plantafstand was 20 x 12 cm. De grootte van elk vakje is 2 x 1,44 m = 2,88 m².
- Per veldje werden 120 planten gepoot.
- Uitvoering. Gezaaid werd op 7 januari, 24 januari, 8 februari, 22 februari en 13 maart in bakjes, gevuld met goede potgrond, in een vorstvrije ruimte. De opkomst

was resp. 8 februari, 22 februari, 5 maart, 13 maart en 20 maart. Twee weken voor het poten werden de kistjes buiten gezet om de planten wat te laten afharden.

Op 23 en 24 april werden de planten uitgepoot op de open grond. De lengte van de planten varieerde van 17 cm. van het 1^e zaaisel tot 15 cm. van het 5^e zaaisel. De dikte van de planten varieerden van $3\frac{1}{2}$ mm. van het 1^e zaaisel tot 2 mm. van het 5^e zaaisel. 26 April werd een chemische onkruidbestrijding uitgevoerd. Gebruikt werd Chloor- I.P.C. 40% in een hoeveelheid van 5 liter per hectare. ^ue prei heeft hiervan enigszins geleden. Deze kreeg 10 dagen na de onkruidbestrijding dode of bruine punten aan de bladeren.

Oogstresultaten.

Door omstandigheden kon de eerste prei pas op 6 augustus worden geoogst, de laatste op 22 augustus. De groei van de prei was ongelijk. De oorzaak van deze ongelijke groei moet in grondafwijkingen gezocht worden. In de opbrengsten komt de minder goede ontwikkeling van de prei op bepaalde veldjes tot uiting. De uitval was zeer gering en is daardoor niet opgenomen.

De B sortering was wat te dunne prei. Hiervan zijn de opbrengsten apart vermeld, in gewicht en geld.

In onderstaande tabellen zijn opgenomen de opbrengsten (in gewicht en in geld) van de A. en B. sortering apart per veldje en de A. en B. sortering bij elkaar per m² en per roe. Tevens is het aantal schieters vermeld.

Bij de nummering van een veldje geeft het cijfer vóór de punt het zaaisel aan, het cijfer achter de punt het betreffende ras, zoals deze in de opzet zijn genummerd.

Tabel 1.

Opbrengsten in kg en geld, en het aantal schieters.

Oogstdatum 6 aug. Opbrengst A f 0.23 B f 0.18 per kg.

Per/ Zaaiing/ Res/	Opbrengst in kg			Opbrengst in guldens			Aantal schieters.	
	A	B	Totaal	A	B	Totaal		
			per m ²			per m ²		per roe
C 1.3	19,8	1,9	7,53	4,55	0,34	1,69	24,-	16
C 1.4	21,-	0,7	7,53	4,83	0,13	1,72	24,42	10
C 2.1	16,4	3,2	6,80	3,77	0,58	1,51	21,44	
C 2.3	23,3	1,8	8,71	5,36	0,32	1,97	27,97	1
C 2.4	21,3	1,-	7,74	4,90	0,18	1,76	24,99	2
C 3.2	17,-	1,4	6,28	3,91	0,18	1,42	20,16	
C 3.3	18,2	1,4	6,80	4,19	0,25	1,54	21,87	
C 4.2	18,6	1,1	6,84	4,28	0,19	1,55	22,01	
C 4.3	17,3	2,-	6,70	3,98	0,36	1,50	21,30	
C 4.4	15,2	2,7	6,21	3,50	0,49	1,38	19,60	
C 5.1	18,6	1,5	6,98	4,28	0,27	1,57	22,29	
C 5.2	18,-	0,5	6,42	4,14	0,09	1,46	20,73	
C 5.3	14,1	0,8	5,17	3,24	0,14	1,17	16,61	
C 5.4	17,3	0,5	6,18	3,98	0,09	1,41	20,02	

Tabel 2.

Opbrengsten in kg, geld en aantal schieters,

Oogstdatum 8 augustus.

A. f0,19. B. f0,16 per kg.

Par.	Zaaiing	Opbrengst in kg.		Opbrengst in gulden.		Aantal schieters.		
		A	B	A	B		Totaal	
							per m ²	per roe
C.	1.1	15,9	0,3	3,02	0,05	1,06	15,05	10
C.	1.2	21,9	2,5	4,16	0,40	1,58	2,244	18
C.	2.2	18,5	2,3	3,51	0,37	1,34	19,03	
B.	2.2	18,3	1,-	3,48	0,16	1,26	17,89	
B.	2.3	17,4	1,6	3,31	0,26	1,23	17,47	
C.	3.1	21,8	1,2	4,14	0,19	1,50	21,30	
B.	3.1	17,7	1,9	3,36	0,15	1,21	17,18	1
B.	3.2	16,7	1,6	3,17	0,26	1,19	16,90	
B.	3.3	14,6	1,6	2,77	0,26	1,05	14,91	
C.	3.4	20,4	2,9	3,88	0,45	1,50	21,30	
C.	4.1	19,4	1,3	3,69	0,21	1,35	19,17	
B.	4.2	18,7	0,8	3,55	0,13	1,27	18,03	

Tabel 3.

Opbrengsten in kg, geld en aantal schieters.
 Oogstdatum 13 augustus. A f 0,14, B f 0,12 per kg.

Per/ Zaaiing/Ras	Oogst in kg.				opbrengst in guldens.				Aantal schieters.
	A	B	Totaal		A	B	Totaal		
			per m ²	per roe			per m ²	per roe	
B 1.1	22,5	0,5	7,98	113,32	3,15	0,06	1,11	15,76	11
B 1.2	16,3	0,9	4,58	65,04	1,72	0,11	0,83	11,78	14
B 1.3	23,5	1,0	8,50	120,70	3,29	0,12	1,18	16,76	9
A 1.3	17,8	0,8	6,45	91,59	2,49	0,10	0,90	12,77	27
B 1.4	19,-	1,2	7,01	99,54	2,66	0,14	0,97	13,80	13
B 2.1	19,6	1,2	7,22	102,52	2,74	0,14	1,-	14,20	
A 2.2	15,9	1,3	5,97	84,77	2,23	0,16	0,83	11,77	4
B 2.4	21,-	0,6	7,50	106,50	2,94	0,07	1,04	14,77	1
B 3.4	16,8	0,8	6,11	86,76	2,35	0,10	0,85	12,07	
B 4.1	17,2	1,2	6,38	90,60	2,41	0,14	0,88	12,57	
B 4.3	14,5	0,7	5,27	74,83	2,03	0,08	0,73	10,29	
B 4.4	19,4	0,8	7,01	99,54	2,72	0,10	0,98	13,90	
B 5.1	16,3	0,6	5,86	83,21	2,28	0,07	0,81	11,57	
B 5.2	19,5	0,7	7,01	99,54	2,73	0,08	0,97	13,84	
A 5.2	16,3	0,5	5,83	82,79	2,28	0,06	0,81	11,53	
B 5.3	16,5	0,3	5,83	82,79	2,31	0,04	0,81	11,57	
B 5.4	15,0	0,4	5,34	75,83	2,10	0,05	0,75	10,49	

Tabel 4.

Opbrengsten in kg en geld, en aantal schieters.

Oogstdatum 22 augustus. Opbrengst A f 0.24, B f 0,20 per kg.

per/ zaaiing/ ras.	Opbrengst in kg.			Opbrengst in gulden.			aantal schieters
	A	B	Totaal	A	B	Totaal	
			per m ² per roe.			mer m ² per roe.	
A 1.1	19,-	0,1	6,33	4,56	0,02	1,59	36
A 1.2	16,-	0,9	5,86	3,84	0,19	1,39	37
A 1.4	17,-	0,2	5,97	4,08	0,04	1,43	18
A 2.1	20,-	0,2	7,01	4,80	0,04	1,68	9
A 2.3	15,-	0,3	5,31	3,60	0,06	1,27	11
A 2.4	20,-	0,1	6,97	4,80	0,02	1,67	5
A 3.1	20,-	0,2	7,01	4,80	0,04	1,68	1
A 3.2	17,-	0,7	6,14	4,08	0,15	1,46	.
A 3.3	15,-	0,2	5,27	3,60	0,04	1,26	
A 3.4	19,-	0,4	6,73	4,56	0,08	1,61	
A 4.1	20,-	0,2	7,01	4,80	0,04	1,68	
A 4.2	20,-	0,5	7,11	4,80	0,10	1,70	
A 4.3	17,-	0,6	6,11	4,08	0,07	1,44	
A 4.4	21,-	-	7,29	5,04	-	1,75	
A 5.1	18,-	0,4	6,38	4,32	0,08	1,52	1
A 5.3	18,-	0,2	6,31	4,32	0,04	1,51	
A 5.4	18,-	0,2	6,31	4,32	0,04	1,51	

Uit deze cijfers blijkt dat het aantal schieters groter is, naarmate de oogsttijd later valt. Evenzo blijkt dat er vrijwel uitsluitend in het 1^e en 2^e zaaisel schieters voorkomen. Het is nog niet duidelijk of dit door de langere groeiperiode van de prei, of de langere periode van lage temperatuur in de maanden januari en februari, komt. De temperaturen in januari en in een deel van februari lagen net boven het vriespunt.

De eerste schieters werden begin juli waargenomen. In de periode van 13 tot 22 augustus is het aantal schieters sterk toegenomen.

In onderstaande tabel is het percentage schieters per zaaisel bij de diverse oogstdata gegeven.

Tabel 5. Aantal schieters in procenten op de diverse oogstdata:

Oogstdatum	1 ^e zaaisel	2 ^e zaaisel
6 augustus	10,83	1,25
8 "	11,66	geen
13 "	12,33	4,80
22 "	25,00	6,94

Verder blijkt dat de opbrengsten goed zijn. De lagere opbrengsten van de vakjes 2.3 en 3.3 uit parallel A., 3.3, 1.2, 4.3 en 5.4 uit parallel B., 5.3 en 1.1 uit parallel C moet meer gezocht worden in een grondafwijking, dan in een mindere raseigenschap. De indruk is wel verkregen, dat de "Olifant" van v.d. Berg (.3) in het algemeen wat minder in opbrengst is, door een wat kortere schacht.

Ongeacht de oogstdatum is er een indeling gemaakt van de opbrengsten per zaaidatum van elk ras. In onderstaande tabel zijn deze gegeven in grammen per m².

Tabel 6. Opbrengsten per ras per zaaidatum in grammen per m².

Rassen.	Zaaitijden	1	2	3	4	5
1		6640	7010	7263	6860	6406
2		6303	6630	6259	6906	6420
3		7493	6870	5893	6026	5770
4		6837	7403	6963	6836	5943

Uit deze cijfers blijkt dat er zowel in de rassen als in de zaaidata enig verschil in opbrengst is. Voor een beter overzicht zijn deze cijfers nogmaals in een grafiek op bijlage 1 gegeven-

Samenvatting en conclusie.

Getracht werd door het aanhouden van verschillende zaaidata, een inzicht te krijgen in de plantgrootte op het moment van uitplanten. Dit is niet geheel gelukt. De planten bleken bij het uitpoten nog te klein te zijn, zelfs van de vroegste zaaidatum. Er bleek te laat te zijn gezaaid, waarbij de vorst een belemmering vormde. Bij het oogsten kwamen alleen schieters voor bij het 1^e en 2^e zaaisel. Vermoedelijk is het schieten een gevolg van de lange periode met lagere temperaturen in januari en februari. De eerste neiging tot schieten werd in begin juli waargenomen bij het eerste zaaisel.

Het aantal schieters was bij het eerste zaaisel veel hoger dan bij het 2^e zaaisel, bij de andere zaaisels kwamen ze niet voor. De opbrengsten waren goed. Ziekteaantastingen kwamen niet voor. Verschillen in groei, schietneigingen, opbrengst en ziekteaantasting werden bij de rassen niet waargenomen.

Naaldwijk, 9-1-1963.

M.P.

De Proefnemer:

D. de Ruiter.

bijlage 1.

Prei zaaitijdenproef

opbrengsten per zaaidatum per ras in grammen per m²

